

Ako chrániť väzby detí s rodičmi po rozvoze?

Bratislava, 14. 9. 2021

Na dvojdnovej medzinárodnej konferencii v Bruseli sa stretli vedci, právnici, sudcovia, psychológovia, lekári z celého sveta, aby si vymenili poznatky o možnostiach ochrany rodinných väzieb v náročných porozvodových situáciách, v ktorých sa rodičia dostali do veľkého konfliktu.

K účastníkom konferencie sa prihovril belgický minister spravodlivosti Vincent Van Quickenborne. Niekoľko slov venoval nastaveniu belgického systému, ktorý je jeden z najpokrokovejších na svete. Minister sa poďakoval organizátorom za usporiadanie konferencie a prejavil záujem o nové poznatky.

Pre slovenského diváka konferencia priniesla niekoľko zaujímavých postrehov.

1. Prácu jedného sudcu nahradil tím odborníkov

Svet vie, že na otázku "Prečo sú rodičia v konflikte?" neodpovie právo. Sú potrební odborníci z iných oblastí, ktorí zároveň pomáhajú utlmiť konflikt, spracovať náročnú situáciu v rodine, nastaviť nové pravidlá.

Systém, v ktorom sudca svojim rozhodnutím usporiada pomery po rozvoze na základe výpovedí rodičov a preverenia bytových pomerov kolíznym opatrovníkom, je zastaralý a nepoužívaný.

Záležitosti ohľadne rozvodov riešia vo svete rodinné sudy, na ktorých pôsobia špecializovaní rodinní sudcovia. Sudcovia sa v prípade rodičovského konfliktu môžu obrátiť na tímy odborníkov a spolu s nimi tlmiť konflikty a ich dopad na deti. Jednoznačne sú uprednostnené alternatívne metódy riešenia sporov a to aj v prípadoch, keď sa rodičia už obrátili na súd.

2. Otcovia a matky majú rozdielne úlohy, dieťa potrebuje oboch

Striedavá starostlivosť je dobrá cesta, ako predchádzať zavrhovaniu rodiča, priamo i nepriamo. Nie je možné tvrdiť, že ide o jednoznačnú alebo jedínú možnosť prevencie zavrhovania rodiča, ale ide o dobrý a užitočný spôsob.

3. Zisťovanie názoru dieťaťa

Zisťovanie názoru dieťaťa je dôležité, avšak je známe, že deti si nechcú vyberať medzi rodičmi, je potrebné zbaviť ich zodpovednosti. Dieťa má byť zahrnuté do riešenia, ale nie zodpovedné za riešenie.

Odborník neustále skúma, nakoľko je názor dieťaťa slobodný - nejde len o to, čo dieťa vyslovilo (napr. nechcem chodiť do školy), ide o to, prečo dieťa tento názor má.

4. Zavrhovanie rodiča

Stále nemáme dost' výskumov, expertíz, vedomostí o zavrhovaní rodiča.

Zatiaľ jednoznačne vieme, že k zavrhovaniu prichádza, že ide o veľké utrpenie, ktoré má vážne následky pre rodinu, deti aj spoločnosť.

Používa sa 5-faktorová analýza, ktorá spoľahlivo (na 99%) overuje, či v danom prípade ide o zavrhovanie rodiča alebo nie.

Veľmi potrebná je prevencia a rýchla intervencia.

Bolo vyvinutých niekoľko terapeutických programov, ktoré sa stále zdokonaľujú. Nová metóda v Írsku pomohla obnoviť vzťahy s rodičmi všetkým deťom, ktoré boli prezverené do starostlivosti odmietaného rodiča.

5. Trestanie bránenia v styku

Existujú rôzne nástroje, ktoré možno použiť pri nerešpektovaní súdneho rozhodnutia, čiže pri neodovzdaní dieťaťa:

- súd musí konať do 14 dní;
- udelenie pokuty 50 Euro rodičovi za každý deň, až kým nebude rozhodnutie rešpektované (Rumunsko);
- zníženie výživného (Izrael);
- zmena miesta odovzdávania - rodič, ktorý marí styk, má povinnosť odviezť a odovzdať dieťa druhému rodičovi;
- väzenie.

V niektorých krajinách sú možné sankcie aj pre rodičov nespolupracujúcich alebo nezúčastňujúcich sa stretnutí u psychológov.

6. Potreba vzdelávania rodičov

Pre rodičov existuje množstvo materiálov, ktoré im pomáhajú v rozvodovej situácii. Vedú rodičov k tomu, ako správne konať, ako sa správať k dieťaťu, ale upozorňujú rodičov aj na to, čo dieťaťu škodí, informujú o tom, čoho sa vyvarovať. Materiály motivujú rodičov k spolupráci, k správne konaniu, posilňujú ich sebadôveru, že dokážu nájsť riešenie, udržujú rodičov pozitívnych. V Belgicku sú rýchle konania na súdoch pre rodičov lacnejšie, ako konfliktne konania.

Od rodičov je požadovaná spolupráca za účelom vytvorenia rodinného plánu, v niektorých krajinách sú rodičia povinní pokúsiť sa o alternatívne vyriešenie sporu pred podaním návrhu na súd. Rodičia majú k dispozícii formuláre pre dohodu. Majú možnosť, niekedy povinnosť,

**Striedavá starostlivosť o deti,
slovensko-česká spoločnosť**

Hlaváčikova 26, 841 05 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 42176743, striedavka@striedavka.sk, www.striedavka.sk

zúčastniť sa workshopu o spolupráci v starostlivosti o deti. Pokiaľ jeden rodič nesúhlasí s odporúčaným riešením, je možné toto riešenie vyskúšať na 3 mesiace.

Profesionálom, pracujúcim s rodičmi v konflikte, priniesla konferencia mnoho zaujímavých poznatkov. Trendy vo svete sú jasné - multidisciplinárne tímy vedúce rodičov k spoločnej dohode. Vieme, ako môžeme zlepšiť starý slovenský systém rodinného súdnictva a veríme, že odborníci na Slovensku sa čím skôr pustia do práce, aby sme nezaostávali za svetom čoraz viac. Veľmi radi pomôžeme aj my, pretože nám záleží na slovenských deťoch, rodinách a na zdraví našej spoločnosti.

Túto tlačovú správu si môžete stiahnuť z

http://www.striedavka.sk/01_custom_content/dokumenty/TlacovaSprava20210914.pdf

Bohuslav Lenghardt

OZ Striedavá starostlivosť o deti, slovensko-česká spoločnosť